

DATOS IDENTIFICATIVOS

Xogo na educación infantil

Materia	Xogo na educación infantil			
Código	V51G110V01912			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinador/a	Varela Iglesias, Miriam			
Profesorado	Varela Iglesias, Miriam			
Correo-e	myriam.varelaiglesias@ceu.es			
Web	http://www.escolamagisterioceuvigo.es			
Descrición xeral				

Competencias

Código	
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil.
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva.
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos.
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles.
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia.
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión.
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia.
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida.
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias.
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas nos estudantes.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos.
C1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
C2	Coñecer os desenvolvementos da psicología evolutiva da infancia nos períodos 0-3 e 3-6.
C3	Coñecer os fundamentos de atención temprana.
C4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
C5	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico

- C6 Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.
- C7 Identificar dificultades de aprendizaxe, disfuncións cognitivas e as relacionadas coa atención.
- C9 Adquirir recursos para favorecer a integración educativa de estudantes con dificultades.
- C12 Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.
- C13 Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
- C15 Coñecer os principios básicos dun desenvolvemento e comportamento saudables.
- C16 Identificar trastornos no sono, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual.
- C17 Colaborar cos profesionais especializados para solucionar devanditos trastornos.
- C18 Detectar carencias afectivas, alimenticias e de benestar que perturben o desenvolvemento físico e psíquico adecuado dos estudantes.
- C19 Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
- C20 Valorar a importancia da estabilidade e a regularidade na contorna escolar, os horarios e os estados de ánimo do profesorado como factores que contribúen ao progreso armónico e integral dos estudantes.
- C21 Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo no aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
- C22 Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
- C24 Dominar as técnicas de observación e rexistro.
- C25 Abordar análise de campo mediante metodoloxía observacional utilizando tecnoloxías da información, documentación e audiovisuais.
- C26 Saber analizar os datos obtidos, comprender críticamente a realidade e elaborar un informe de conclusións.
- C27 Situar a escola infantil no sistema educativo español, no contexto europeo e no internacional.
- C29 Valorar a importancia do traballo en equipo
- C32 Valorar a relación persoal con cada estudante e a súa familia como factor de calidade da educación.
- C40 Promover o interese e o respecto polo medio natural, social e cultural a través de proxectos didácticos adecuados
- C43 Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
- C44 Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
- C45 Coñecer a tradición oral e o folclore.
- C53 Coñecer os fundamentos musicais, plásticos e de expresión corporal do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
- C54 Coñecer e utilizar cancións para promover a educación auditiva, rítmica e vocal.
- C55 Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.
- C56 Elaborar propostas didácticas que fomenten a percepción e expresión musicais, as habilidades motrices, o debuxo e a creatividade.
- C57 Analizar as linguaxes audiovisuais e as súas implicacións educativas.
- C59 Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma.
- C60 Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
- C61 Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
- C62 Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro.
- C63 Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
- C65 Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 anos e de 3-6 anos.
- C66 Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
- D1 Capacidade de análise e síntese
- D2 Capacidade de organización e planificación
- D3 Comunicación oral e escrita
- D5 Coñecemento de informática
- D6 Capacidade de xestión da información
- D7 Resolución de problemas
- D8 Toma de decisións
- D9 Traballo en equipo
- D11 Habilidades nas relacións interpersoais
- D12 Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
- D13 Razoamento crítico
- D14 Compromiso ético
- D15 Aprendizaxe autónoma
- D16 Adaptación a novas situacións

D17	Creatividade
D18	Lideranza
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe			
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.	B1	C1	D1
	B2	C2	D2
	B3	C4	D3
	B12	C5	D6
		C9	D8
		C12	D9
		C54	D11
		C55	D14
		C56	D17
		C57	D18
	C59	D21	
Potenciar nos nenos e as nenas o coñecemento e control do seu corpo e as súas posibilidades motrices mediante o xogo.	B1	C1	D1
	B2	C2	D2
	B3	C3	D3
	B6	C4	D5
	B9	C5	D6
	B11	C7	D9
		C9	D11
		C12	D16
		C19	D17
		C22	D18
		C24	D20
		C25	D21
		C26	
		C27	
		C45	
		C53	
		C54	
		C55	
		C59	
	C62		
C63			
C65			
C66			
Promover o xogo simbólico e de representación de roles como principal medio de coñecemento da realidade social.	B1	C1	D1
	B2	C2	D2
	B3	C3	D3
	B6	C4	D6
	B9	C5	D9
	B11	C7	D13
		C9	D14
		C15	D15
		C18	D16
		C19	D17
		C20	D18
		C21	D21
		C22	
		C29	
		C32	
		C44	
	C55		
C56			
C59			
C63			

Ser capaz de utilizar os xogos como medio para promover a comprensión da realidade.

B1 C1 D1
 B3 C2 D2
 B4 C3 D3
 B5 C4 D7
 B7 C5 D8
 B8 C12 D9
 B9 C13 D11
 B10 C15 D14
 C32 D16
 C40 D18
 C43 D19
 C55 D20
 C60 D21
 C61
 C62
 C63
 C66

Deseñar actividades encamiñadas ao desenvolvemento das habilidades motrices.

B1 C1 D1
 B2 C2 D2
 B3 C3 D3
 B6 C4 D7
 B11 C5 D8
 B12 C6 D9
 C7 D11
 C9 D12
 C12 D14
 C15 D16
 C16 D17
 C17 D18
 C18 D19
 C20 D20
 C32 D21
 C45
 C53
 C54
 C55
 C56
 C59
 C60
 C62

Contidos

Tema

Concepto e fundamentos do xogo na idade infantil.

Os xogos na idade infantil

Xogo simbólico, con material motriz, material reutilizable, autóctonos, populares e tradicionais

Espazos, recursos e materiais para o xogo infantil.

Novas tendencias nos xogos infantís.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballo tutelado	22.5	27.5	50
Traballo tutelado	6	17	23
Lección maxistral	18	22	40
Seminario	2	4	6
Práctica de laboratorio	3	12	15
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	6	8
Cartafol/dossier	1	6	7
Observación sistemática	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

Descrición

Traballo tutelado	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante.
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, resumos de lecturas, conferencias, etc.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten profundar ou complementar os contidos da materia. Pódense utilizar como complemento das clases teóricas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Atención personalizada nas sesións na aula e no despacho E no horario das titorías.
Traballo tutelado	Atención personalizada nas sesións na aula e no despacho E no horario das titorías.
Traballo tutelado	Atención personalizada nas sesións na aula e no despacho E no horario das titorías.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
			B	C	D
Práctica de laboratorio	Exposición dunha actividade, segundo un guión de actividades realizadas en clase	25	B2 B3 B4 B5 B6 B10 B11	C5 C7 C9 C13 C18 C19 C21 C22 C25 C29 C43 C44 C45 C53 C54 C55 C56 C59 C60 C63	D5 D7 D8 D12 D13 D14 D16 D17 D18 D19 D20 D21
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exame escrito con preguntas curtas.	35	B1 B12	C1 C2 C3 C4 C6 C24 C26	D1 D2 D3 D6 D7 D15
Cartafol/dossier	Presentación dun traballo no que aparezan todas as actividades realizadas en clase.	20	B6 B7 B8 B9 B12	C9 C15 C16 C17 C20 C27 C32 C40 C43 C56 C57 C61 C62 C65 C66	

Observación sistemática	Participación activa na aula	20	B5	C12 C21 C29	D1 D2 D3 D9 D11 D14 D18 D21
-------------------------	------------------------------	----	----	-------------------	--

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os alumnos que asistan a clase menos do 80% terán que presentarse a un exame específico debido ás súas circunstancias especiais. Neste caso, a nota do exame pasará a ser do 55% da cualificación xeral. Ademais, recoméndase falar canto antes co profesor para acordar un traballo sustitutorio ao portafolio e á proba práctica.

No caso dunha cualificación final non satisfactoria, os contidos teóricos e os traballos serán recuperables nas seguintes convocatorias de recuperación.

Para superar a materia será necesario alcanzar o 50% da cualificación en todos os apartados de avaliación.

A proba escrita levarase a cabo na data establecida oficialmente polo Centro e publicada na páxina web <http://www.escuelamagisterioceuvigo.é/organizacion-academica/escola-magisterio-vigo-ceu-examenes.php>.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Gil Madrona, Pedro, **El juego motor en educación infantil**, Wanceulen, 2004

Montoro Alcubilla, María Pilar, **44 juegos auditivos : educación musical en Infantil y Primaria**, CCS, 2015

Muñoz Sandoval, Aurora, **Educación en valores y aprender jugando**, MAD, 2008

Delgado Linares, Inmaculada, **El juego infantil y su metodología**, Paraninfo, 2011

Bibliografía Complementaria

Ruiz Juan, Francisco, **Los juegos en la motricidad infantil de los 3 a los 6 años**, Inde, 2003

Agudo Brigidano, Dorotea, **Juegos de todas las culturas**, Inde, 2002

Ruiz Juan, Francisco, **Desarrollo de la motricidad a través del juego**, Gymnos, 2004

Garaigordobil Landazabal, Maite, **El juego cooperativo para prevenir la violencia en los centros escolares**, Ministerio de Educación y Ciencia, 2006

Conde Caveda, José Luis, **Las canciones motrices**, Inde, 2002

Mütschele, Marly Santos, **Talleres pedagógicos : arte y magia de las manualidades infantiles**, Narcea, 2000

Antunes, Celso, **Juegos para estimular las inteligencias múltiples**, Narcea, 2009

Recomendacións

Outros comentarios

Dada a importante carga práctica da materia, é altamente recomendable a asistencia regular ás sesións presenciais.

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Manteranse as mesmas actividades, traballos e exames na plataforma polo que seguirá sendo imprescindible a asistencia e participación tamén nas clases on line.